

Verdrag betreffende discriminatie in arbeid en beroep (Verdrag Nr. 111 aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie in haar tweeënveertigste zitting), met Aanbeveling; Genève, 25 juni 1958 (Trb. 1962, 41 en Trb. 1972, 70)

BRIEF VAN DE MINISTER VAN
BUITENLANDSE ZAKEN

Nr. 1

's-Gravenhage, 21 oktober 1972.

Ter griffie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen: 3 november 1972.

De wens, dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens de Kamer of door ten minste dertig leden der Kamer of door de Gevolmachtigd Minister van Suriname onderscheidenlijk de Nederlandse Antillen te kennen worden gegeven uiterlijk op 3 december 1972.

Ter voldoening aan het bepaalde in het tweede lid van artikel 60 en onder verwijzing naar het derde lid van artikel 61 van de Grondwet, alsook naar het eerste lid van artikel 24 van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij de Engelse en de Franse tekst (*Trb. 1962, 41*) en de vertaling in het Nederlands (*Trb. 1972, 70*) over te leggen van het op 25 juni 1958 te Genève tot stand gekomen Verdrag betreffende discriminatie in arbeid en beroep (Verdrag nr. 111 aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie in haar tweeënveertigste zitting), met Aanbeveling.

Een toelichtende nota bij dit verdrag en deze aanbeveling gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring van het verdrag wordt voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

Aan de Gouverneurs van Suriname en de Nederlandse Antillen is verzocht hogergenoemde stukken op 3 november 1972 over te leggen aan de Staten van Suriname, onderscheidenlijk van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigde Ministers van Suriname en de Nederlandse Antillen zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,

N. SCHMELZER.

TOELICHTENDE NOTA

De Internationale Arbeidsconferentie heeft op haar tweeënveertigste zitting in juni 1958 aangenomen het verdrag (nr. 111) betreffende discriminatie in arbeid en beroep, met Aanbeveling (*Trb. 1962, 41*; vertaling van het verdrag in *Trb. 1972, 70*).

Verdrag en aanbeveling omschrijven het begrip discriminatie onder meer als „elk onderscheid en elke uitsluiting of voorkeur op grond van ras, huidskleur, geslacht, godsdienst, politieke inzichten, nationale afstamming of sociale afkomst, waardoor de gelijkheid van kansen of van behandeling in arbeid en beroep opgeheven of geschaad wordt” (artikel 1, lid 1, sub a). Deze omschrijving is uiteraard ruimer dan die gebruikt in het V.N.-Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie (New York, 7 maart 1966, *Trb. 1967, 48*); zij werd echter in grote trekken gevolgd in het op 19 december 1966 te New York tot stand gekomen V.N.-Verdrag inzake economische, sociale en culturele rechten (*Trb. 1969, 100*), dat op 25 juni 1969 voor het Koninkrijk werd ondertekend.

De bewoording „arbeid en beroep” bedoelt aan te geven dat verdrag en aanbeveling zich ook tot de zelfstandige beroepsuitoefening uitstrekken.

Aan
de Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal

Voorts omvatten op grond van artikel 1, lid 3, van het verdrag de termen „arbeid” en „beroep” mede de toegang tot beroepsopleidingen, de toelating tot de arbeidsuitoefening en tot de verschillende beroepen, alsmede de arbeidsvoorwaarden.

De aanbeveling spreekt zich uit voor de vastlegging door de regeringen van een nationale politiek ter voorkoming van discriminatie in arbeid en beroep en een toepassing daarvan door middel van wettelijke regelingen en voorschriften, collectieve arbeidsovereenkomsten of anderszins.

Het behoeft geen betoog, dat een politiek van non-discriminatie in bovenbedoelde zin door de Nederlandse Regering ten volle werd en wordt onderschreven. Dit geldt zowel met betrekking tot de bovengenoemde gronden van discriminatie als ten aanzien van artikel 1, lid 1, sub *b*, van het verdrag en de aanbeveling, dat daaraan toevoegt elke andere vorm van discriminatie als zodanig aangemerkt door de betreffende regering na overleg met representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties en andere daarvoor in aanmerking komende instanties.

De lijst van verbodsbepalingen kan derhalve worden uitgebreid. Nederland heeft dit bijvoorbeeld reeds gedaan door middel van artikel 1, derde lid, van de Wet op de collectieve arbeidsovereenkomst (*Stb.* 1927, 415).

Ondanks het feit dat de Nederlandse Regering ten volle kon instemmen met de in verdrag en aanbeveling neergelegde beginselen, is het haar tot voor kort niet mogelijk geweest tot bekrachtiging van Verdrag nr. 111 over te gaan. Aan de definitieve versie van het verdrag voorafgaande ontwerpversies bevatten namelijk de bepaling, dat het beginsel van gelijke beloning voor arbeid van gelijke waarde (equalpay beginsel) niet onder de werkingssfeer van het verdrag zou vallen, aangezien dit onderwerp reeds wordt behandeld in Verdrag nr. 100 (aangenomen door de Internationale Arbeidsconferentie in 1951) (*Trb.* 1952, 45). Deze bepaling ontbrak evenwel in de definitieve versie van het Verdrag. Op grond hiervan meende de Nederlandse Regering dat thans niet meer van deze opvatting kon worden uitgegaan, dat er geen verwantschap bestaat tussen Verdrag nr. 111 en Verdrag nr. 100. De consequentie van één en ander was dat de Regering de mogelijkheid tot bekrachtiging van het onderhavige verdrag ontnomen bleef, zolang niet tevens het equalpay beginsel was gerealiseerd. Voor de aan dit laatste verbonden problematiek moge volstaan worden met verwijzing naar de toelichtende nota bij Verdrag nr. 100, op 19 maart 1971, aan de beide Kamers der Staten-

Generaal toegezonden (*Bijl. Hand.* II 1970/71 – 11 216, nr. 1 en *Bijl. Hand.* I, 1970/71, nr. 166). Zoals aldaar uiteengezet, liet de algemene economische situatie in de zestiger jaren een slechts zeer geleidelijke realisering van het equalpay beginsel toe. Niettemin kon rond 1970 de aanspraak op gelijke beloning voor arbeid van gelijke waarde in belangrijke mate en op grote schaal gewaarborgd worden geacht, hetgeen inmiddels tot resultaat heeft gehad, dat Verdrag nr. 100 kon worden goedgekeurd en vervolgens op 16 juni 1971 bekrachtigd (*Trb.* 1971, 134).

Nu hierdoor de enige belemmering ten aanzien van de bekrachtiging van Verdrag nr. 111 is weggenomen, acht de Regering het tijdstip gekomen aan haar in de toelichtende nota bij Verdrag nr. 100 gedane toezegging te voldoen en mitsdien Verdrag nr. 111 de Staten-Generaal ter goedkeuring voor te leggen.

Wat het Koninkrijk der Nederlanden betreft, zal het onderhavige verdrag, waarbij thans 74 staten partij zijn, vooralsnog alleen voor het Rijk in Europa gelden. De Surinaamse regering heeft te kennen gegeven medegelding van het verdrag voor haar land voorshands niet wenselijk te achten.

De regering van de Nederlandse Antillen heeft, wegens het ontbreken van een algemeen systeem van werkclassificatie aldaar medegedeeld, dat het nog niet mogelijk is een stelsel van gelijke beloning voor mannen en vrouwen in te voeren, hetwelk voor de Nederlandse Antillen een essentieel vereiste wordt geacht voor eventuele bekrachtiging van Verdrag nr. 111. Na de oprichting van het Antilliaanse Loontechnisch Bureau zal de studie over werkclassificatie worden geëntameerd. Inmiddels is een ontwerp-landverordening inzake minimumlonen na advies van de S.E.R. door de staten in behandeling genomen. Goedkeuring van dit ontwerp kan worden beschouwd als een basis voor het entameren van een studie over een stelsel van gelijke beloning voor arbeid van gelijke waarde voor zowel mannelijke als vrouwelijke arbeidskrachten en uitbanning van discriminatie in beroep en beroepsuitoefening.

De Minister van Sociale Zaken,

BOERSMA.

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,

WESTERTERP.